

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчально-виховної роботи

_____ Віталій БОЯРЧУК

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

спеціальність 208 «Агроінженерія»

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Львів 2024

Робоча програма із дисципліни «*Економіка підприємства*» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «*Агроінженерія*» спеціальності 208 «*Агроінженерія*».

Розробник: Сиротюк Г.В., к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки

Протокол № 2 від 28.08.2024 року

Завідувач кафедри _____економіки_____

_____ Ганна СИРОТЮК
(підпис) (ім'я та прізвище)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій

Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Голова методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій

_____ Степан КОВАЛИШИН
(підпис) (ім'я та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

(шифр і назва)

Спеціальності 208 «Агроінженерія»

Освітня програма «Агроінженерія»

(шифр і назва)

Рівень вищої освіти: перший (бакаларський)

Характеристика навчальної дисципліни:

Вибіркова

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90

Вид контролю: залік

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 114,3 %

для заочної форми навчання – 21,6 %

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання.

1. Поняття виробництва, підприємництво і підприємство.
2. Класифікація, види та структура підприємств.
3. Зв'язки, зовнішнє середовище підприємства.
4. Внутрішнє та допоміжне середовища і кінцевий результат підприємств.

Тема 2. Матеріально-речові елементи підприємства

1. Поняття і класифікація ресурсів.
2. Особливості матеріально-технічної бази аграрних підприємств.
3. Енергетичні ресурси аграрних підприємств.
4. Механізація та показники використання техніки.

Тема 3. Основні засоби підприємства та їх використання

1. Основні засоби підприємства: сутність, структура, види.
2. Облік і оцінювання основних засобів підприємства.
3. Знос і амортизація основних засобів.
4. Показники ефективності використання основних засобів.

Тема 4. Оборотні засоби підприємства

1. Сутність, склад і структура оборотних засобів.
2. Джерела формування оборотних засобів.

3. Нормування витрат матеріальних ресурсів.

4. Показники та шляхи ефективного використання оборотних коштів підприємства.

Тема 5. Продуктивність праці та оплата праці на підприємствах

1. Характеристика персоналу підприємства.
2. Поняття, суть і показники продуктивності праці.
3. Сутність, принципи, форми і системи оплати праці.
4. Мотивація трудової діяльності працівників: види, фактори і методи.
5. Особливості управління персоналом на підприємствах автомобільного транспорту.

Тема 6. Витрати підприємств і собівартість продукції.

1. Поняття витрат виробництва і собівартість продукції.
2. Склад витрат виробництва.
3. Класифікація витрат і управління ними на підприємстві.
4. Шляхи зниження собівартості продукції.

Тема 7. Інноваційні та інвестиційні процеси на підприємствах

1. Сутність, структура і класифікація інвестицій.
2. Економічна ефективність інвестицій та її показники.
3. Інноваційні процеси на підприємствах.
4. Економічна ефективність нововведень на підприємстві.
5. Виклики сталого розвитку в галузі.

Тема 8. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства

1. Характеристика фінансово-економічної діяльності підприємства.
2. Формування доходів і прибутку підприємства.
3. Рентабельність господарської діяльності автотранспортного підприємства.
4. Показники оцінки фінансового стану підприємства.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	Інд.	С.р.		л	п	лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 2 Семестр 4						Рік підготовки 2 Семестр 4					
Тема 1.	11	2	4	-	-	5	11	-	-	-	-	11
Тема 2.	11	2	4	-	-	5	11	-	-	-	-	11
Тема 3.	12	2	4	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 4.	11	2	4	-	-	5	11	2	2	-	-	7
Тема 5.	11	2	4	-	-	5	11	2	2	-	-	7
Тема 6.	11	2	4	-	-	5	11	-	-	-	-	11
Тема 7.	11	2	4	-	-	5	11	2	2	-	-	7
Тема 8.	12	2	4	-	-	6	12	-	-	-	-	12
Разом	90	16	32	-	-	42	90	8	8	-	-	74

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підприємство в сучасній системі господарювання	4	-
2	Матеріально-речові елементи підприємства	4	-
3	Основні засоби підприємства	4	2
4	Оборотні засоби підприємства	4	2
5	Продуктивність праці та оплата праці на підприємствах.	4	2
6	Витрати підприємств і собівартість продукції.	4	-
7	Інноваційні та інвестиційні процеси на підприємствах	4	2
8	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства	4	-

5. Теми і завдання винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Підприємство в сучасній системі господарювання. 1. Розкрийте сутність підприємництва. 2. Назвіть основні види діяльності підприємства.

	3. Назвіть складові внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства.
2	Матеріально-речові елементи підприємства 1. Назвіть показники ефективності використання МТП. 2. Назвіть показники ефективності використання автомобільного автотранспорту. 3. Назвіть переваги і втрати від придбання нової і потриманої техніки.
3	Основні засоби підприємства 1. Назвіть методи нарахування амортизації основних засобів. 2. Що таке моральне спрацювання основних засобів? 3. Назвіть стадії відтворення основних засобів підприємства.
4	Оборотні засоби підприємства. 1. Які елементи формують склад фондів обігу підприємства? 2. Дайте характеристику кругообігу оборотних засобів на підприємстві. 3. Назвіть показники ефективності використання оборотних засобів і подайте методику їх визначення.
5	Продуктивність праці та оплата праці на підприємствах. 1. Назвіть прямі і непрямі показники продуктивності праці. 2. Що таке ефективність праці? 3. Від яких чинників залежить рівень продуктивності праці?
6	Витрати підприємств і собівартість продукції. 1. Назвіть елементи витрат і подайте їх класифікацію. 2. Вкажіть на особливість визначення собівартості продукції.
7	Інноваційні та інвестиційні процеси на підприємствах. 1. Назвіть джерела інвестицій. 2. Подайте аналіз і оцінку ризику інвестування інноваційного проекту на підприємствах. 3. Охарактеризуйте інноваційну діяльність підприємства. 4. Хто є суб'єктами та що є об'єктами інноваційної діяльності?
8	Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства. 1. Охарактеризуйте прибуток і рентабельність, як узагальнюючі показники ефективності. 2. Назвіть показники фінансового стану підприємств. 3. Назвіть напрями використання прибутку підприємством.

6. Індивідуальні завдання

-

7. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)

2. Наочні методи

– ілюстрація (таблиці, рисунки тощо);

– демонстрація PowerPoint слайдів.

3. Практичні методи: практичні роботи, реферати.

8. Методи контролю:

1. Усне опитування: фронтальне, індивідуальне.

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка: рішення задач із інтелектуального аналізу даних, контрольна робота.

3. Практична перевірка: виконання практичних робіт, рішення ситуаційних завдань.

4. Стандартизований контроль: тести, контрольна робота.

Види контролю: поточний контроль, проміжна атестація, підсумковий контроль.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів) Економіка автотранспортних підприємств								Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
7	13	13	13	13	14	13	14	

T1, T2 ... T8 – теми

10. Рекомендована література

Базова

1. Дмитрієв І.А. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник для самостійної роботи та поточного контролю знань студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко., І.М. Кирчата Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.

2. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. 632 с.

Допоміжна

3. Горбонос Ф. В., Черевко Г. В., Павленчик Н. Ф., Павленчик А. О. Економіка підприємства : підручник. Київ: Знання, 2010. 463с.

4. Мельнік Л.Г. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ.: Ліра, 2015. 876с.

5. Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с.

6. Петрович І. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка та фінанси підприємства: підручник. Львів, 2014. 408 с.

7. Сиротюк Г.В. Стійкий розвиток регіональної економіки в умовах соціально-економічних пріоритетів. *Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки, сільських територій України та країн V-4: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 02 червня 2022 р., 2022. С.188-190.*

8. Сиротюк Г. В. Оцінка ефективності використання основних фондів у сільськогосподарських підприємствах // Perspectives of world science and education. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2020. P. 766-771.

9. Сиротюк Г.В. Особливості формування стратегії розвитку сільськогосподарських підприємств. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2022 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2022. С.222-224.

10. Сиротюк Г. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Вісник Львівського національного університету природокористування : економіка АПК*. 2022. № 29. С.72-80.

11. Сиротюк Г. Активізація інноваційно-інвестиційної діяльності аграрного сектору економіки як важливий чинник забезпечення конкурентоспроможності країни. *Інноваційно-інвестиційний механізм забезпечення конкурентоспроможності країни* : колективна монографія / За заг. ред. О. Л. Гальцової. Львів-Торунь: Ліга-Прес, 2022. С.109-124. DOI:<https://doi.org/10.36059/978-966-397-255-8-6>.

12. Сиротюк Г. В., Сиротюк С. В. Циркулярна економіка як альтернативна модель досягнення цілей сталого розвитку. *Циркулярна економіка: як новий спосіб господарювання в умовах цифрової трансформації*. Колективна монографія. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І. Л., к.е.н., доц. Квасній Л.Г. Трускавець: ПОСВІТ. 2021. 124 с. С.37-46.

13. Стойка В. О., Стойка С. О. Економічна теорія : навчальний посібник. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2017 р. 160 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>

9. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>
10. Всесвітній економічний форум. URL: <https://www.weforum.org/>
11. ЮНЕСКО (UNESCO) – Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). URL: <https://unesco.mfa.gov.ua/pro-yunesko>.